

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd BUU alm. del – samrådsspørgsmål A
Titel	Ministerens tale
Målgruppe	Børne- og undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og undervisningsudvalget
Taletid	7-8 minutter
Tid og sted	Torsdag den 28. oktober kl. 11.00-12.00, Lokale 2-133, Christiansborg.

Disposition

1. Spørgsmål
2. Brændende platform
3. Initiativ om opkvalificeringspulje fra aftalen om minimumsnormeringer
4. Mere fleksibel meritpædagoguddannelse
5. Stærke og attraktive grunduddannelser
6. Afslutning

1. Spørgsmål

- Lotte Rod har bedt om min holdning til, at der ifølge en artikel fra Politiken i en række kommuner ikke er ansat en eneste ekstra pædagog i en række hovedstadskommuner som følge af aftalen om minimumsnormeringer, jf. artiklen ”Borgmestre advarer: Glem minimumsnormeringer med uddannet personale” bragt på politiken.dk den 3. maj 2021. Derudover vil Lotte Rod gerne vide, hvad jeg vil gøre for at hæve andelen af pædagoger og assistenter i vuggestuer og børnehaver?

2. Brændende platform

- Tak til Lotte Rod for spørgsmålet.
- Jeg vil også glæde mig over, at vi lykkedes at lande en aftale om minimumsnormeringer. Det er ikke en hemmelighed, at S ikke gik til valg på minimumsnormeringer. Vi gik til valg på at få flere voksne, herunder også uddannede voksne, ud i vuggestuerne og børnehaverne.
- Men ønsket om minimumsnormeringer og ønsket om at få flere voksne ud kan man fint kombinere. Det er det, vi har gjort med aftalen, og det er jeg rigtig stolt at.

- Det betyder rigtig meget også i diskussionen om tidlig indsats ift. børnene. Vi ved, hvor meget de tidlige år betyder. Derfor betyder det selvfølgelig også meget, at der er uddannede voksne til stede omkring børnene.
- Nu vil jeg ikke gå ind i de konkrete tal fra Politikens artikel, men blot nævne, at de senest tilgængelige data for pædagogisk personale er fra 2020. Disse tal, der er fra Danmarks Statistik, viser, at der er sket en betydelig stigning i antallet af pædagogisk personale i kommunale og selvejende daginstitutioner. På landsplan er stigningen fra 2019-2020 på ca. 6 pct. En stigning, der er markant større end stigningen i antallet af børn indskrevet i daginstitutioner, som har været ca. 0,5 pct.
- Og selvom den største fremgang er drevet af personale med stillingsbetegnelsen pædagogmedhjælpere, så er der også sket en stigning i antallet af årsværk med stillingsbetegnelsen pædagoger på ca. 2 pct. og en tilsvarende stigning i antallet af personale med stillingsbetegnelsen pædagogiske assistenter på ca. 4 pct. Vel at mærke på landsplan. Og det afspejler selvfølgelig kommunale forskelle.
- På samme måde kan vi i en analyse fra Indenrigs- og Boligministeriets Benchmarkingenhed se, at der er store kommunale forskelle i andelen af fuld- og deltidsansættelser. På landsplan arbejder 60 pct. af pædagogerne og pædagogiske assistenter på deltid, og det vil sige, at der kan være et potentiale i at øge arbejdstiden ift. at opnå en højere andel af uddannet personale.
- Men *uanset* tallene taler spørgsmålet ind i en helt central udfordring, som vi også i regeringen er optaget af. Alle børn skal have en tryk start på livet. I dagtilbud skal de have de bedste betingelser for at trives, for at lege og for lære og udvikle sig. Og som forældre skal det være trygt at aflevere sit barn.

- Med aftalen om minimumsnormeringer tager vi et vigtigt skridt i retningen af at indfri den ambition. Det er afgørende, at vi sikrer kvalificeret pædagogisk personale, der har stor faglig viden om børnene.
- Men i regeringen er vi overbevist om, at de ekstra hænder ude på stuerne vil skabe en positiv forandring. Både for dem der er uddannet, og dem der ikke er. Dvs. det er både et spørgsmål om kvantitet og kvalitet. Personalet skal ikke løbe helt så stærkt, hvilket giver mere overskud til at se børnene. Kvantiteten bliver på den måde faktisk afgørende for kvaliteten. Det får forhåbentligt flere pædagoger til at få overskud til at arbejde flere timer og dermed levere den indsats, man kan, når man er uddannet. Fordi man ikke skal løbe så hurtigt, som man skal i dag.

3. Initiativ om opkvalificeringspulje fra aftalen om minimumsnormeringer

- Med aftalen om minimumsnormeringer har vi afsat ca. 100 mio. kr. i 2023 og i omegnen af 185 mio. kr. fra 2024 og frem til en opkvalificeringspulje, som skal bidrage til at hæve andelen af pædagoger og pædagogiske assistenter i dagtilbuddene. Det ved ordføreren også, idet det fyldte rigtig meget i forhandlingerne.
- For at få andel i midlerne skal den enkelte kommune lave en plan for at opnå en uddannelsesdækning på mindst 85 procent eller en plan for at forbedre uddannelsesdækningen med mindst 10 procentpoint. Såfremt alle kommuner ikke kan tilgodeses, vil de kommuner med lavest uddannelsesdækning blive prioriteret.

- Opkvalificeringspuljen kan anvendes til uddannelsesudgifter, vikardækning mv. i forbindelse med personalets opkvalificering, så erfarne pædagogmedhjælpere kan opkvalificeres til pædagogiske assistenter og meritpædagoger, mens de fortsat er ansat i institutionen.
- Det er en god mulighed for kommunerne til at få opkvalificeret de mange pædagogmedhjælpere, som allerede er ansat i dagtilbuddene, og det håber jeg, at de vil benytte sig af.
- De konkrete rammer for den endelige opkvalificeringspulje kommer vi til at vende tilbage til. De vil blive fastsat af aftalepartierne i 2021.
- Regeringen og KL har med aftalen om kommunernes økonomi for 2022 indgået aftale om at følge udviklingen i andelen af uddannet pædagogisk personale i daginstitutionerne på tværs af kommunerne. Den viden er vigtig løbende at have indsigt i.

4. Mere fleksibel meritpædagoguddannelse

- For at gøre det nemmere og mere fleksibelt at opkvalificere ufaglærte medarbejdere, er det som del af aftalen om minimumsnormeringer, som jer der er en del af aftalen ved, desuden aftalt, at adgangskravet til meritpædagoguddannelsen nedsættes fra fem til to års relevant erhvervserfaring, eventuelt kombineret med et alderskrav.
- Aftalepartierne er enige om at evaluere udviklingen i uddannelsesaktiviteten, herunder udviklingen i udgifterne, efter tre år og på den baggrund tage fornyet stilling til spørgsmålet.

- For at imødekomme nogle af de særlige udfordringer, der gør sig gældende i hovedstadsområdet, har Uddannelses- og Forskningsministeriet igangsat et forsøg, hvor Københavns Professionshøjskole laver en særlig tilrettelæggelse af meritpædagoguddannelsen målrettet ledige akademikere; den såkaldte sporskiftermodel.
- Vi kan allerede nu se, at meritpædagoguddannelsen på Københavns Professionshøjskole er blevet mere populær. På godt et år er antallet af optagne tredoblet – fra 102 i sommeren 2020 til 304 optagne i sommeren 2021. 108 af disse ansøgere er kommet ind via den nye sporskiftemodel målrettet ledige akademikere.
- For de erfarne pædagogmedhjælpere der ønsker at blive pædagoger, men ikke opfylder adgangskravene til pædagoguddannelsen, kan den pædagogiske assistentuddannelse være et godt sted at starte. I den forbindelse kan jeg oplyse, at parterne er enige om at drøfte en flerårig dimensioneringsaftale for den pædagogiske assistentuddannelse, når de sidste elementer i aftalen om minimumsnormeringer er faldet på plads. På den måde vil de elementer også få en god sammenhæng med hinanden.
- Der er altså gode muligheder for at opkvalificere de ufaglærte pædagogmedhjælpere, og det er kommunernes ansvar at udnytte de muligheder.

4. Stærke og attraktive grunduddannelser

- En anden del af løsningen handler om at sikre stærke og attraktive grunduddannelser på området og gøre op med forestillingen om, at 'alle og enhver kan passe børn'. Det har været en logik i sektoren, og det er simpelthen ikke rigtigt.

- Som ordføreren siger, kan man af og til få helt ondt i maven af ikke at hente børnene tidligt. Det er netop et udtryk for, at ikke alle og enhver kan passe børn, og at det heller ikke er ligegyldigt, hvor mange, der er om det ift. mængden af børn.
- Vi skal have en bedre pædagoguddannelse med større prestige, så vi kan rekruttere fremtidens dygtige og engagerede pædagoger.
- Og vi er i fuld gang: Regeringen har givet et ekstraordinært løft til pædagoguddannelsen på 170 millioner kroner. I august 2019 gav uddannelses- og forskningsministeren som første skridt i en samlet kvalitetsplan for pædagoguddannelsen – et ekstra løft på 127,5 mio. kr. til pædagoguddannelsen.
- Grunden til, jeg går meget op i de afsatte penge er, at der har været stor kritik bl.a. af, at antallet af timer på pædagoguddannelserne er faldet.
- Penge betyder noget på pædagoguddannelsen, og derfor er de her ting vigtige.
- Derudover er der afsat yderligere 43 mio. kr. til at løfte kvaliteten på pædagoguddannelsen i 2023. Uddannelses- og forskningsministeren igangsatte i juni 2020 en ambitiøs evaluering af pædagoguddannelsen, og resultaterne herfra forventes præsenteret inden årsskiftet. De vil give os viden om, hvordan uddannelsen styrkes fagligt og bliver mere attraktiv.
- I Børne- og Undervisningsministeriet har vi igangsat en evaluering af uddannelsen til pædagogisk assistent. Evalueringen skal gøre os klogere på kvaliteten af uddannelsen samt på kompetencerne hos de færdiguddannede pædagogiske assistenter.

5. Afslutning

- Vi har altså mange initiativer i gang i regeringen og i samarbejde med støttepartierne der skal sikre, at flere bliver uddannet.
- Jeg er utrolig glad for det fællesskab, vi har, regeringen og støttepartierne i mellem, i forhold til at få flyttet på denne her dagsorden.
- Den tidlige indsats og de spor vi lægger ud her i forhold til resten af børnenes tilværelse er afgørende. Tusind tak for jeres ihærdige kæmpen på det her område. Jeg synes det er rigtig, rigtig vigtigt.
- Tak.